

Kamu alacağının öncelikle şirketin tüzel kişiliğinden tahsil edilmesi gerektiği, bunun mümkün olmaması durumunda kanuni temsilcilerinden tahsil edilebileceği hakkında

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1.

maddesinde, Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait para

cezası alacakları ve bunların takip masrafları hakkında bu kanun

hükümlerinin tatbik olunacağı belirtilmiştir.

Dolayısıyla uyuşmazlığın çözümü için 6183

T.C.

D A N I Ş T A Y

Onbeşinci Daire

Esas No : 2012/10018

Karar No : 2013/1845

Anahtar Kelimeler : Kamu Alacağının Kanuni Temsilciden Tahsili,

Anonim Şirket, Birinci Derece İmza Yetkisi

Özeti : Kamu alacağının öncelikle şirketin tüzel kişiliğinden tahsil

edilmesi gerektiği, bunun mümkün olmaması durumunda

kanuni temsilcilerinden tahsil edilebileceği hakkında.

Temyiz Eden (Davalı) : Marmara Kurumlar Vergi Dairesi
Müdürlüğü

Karşı Taraf (Davacı : ...

Vekili : Av. ...

İstemin Özeti : İstanbul 6. İdare Mahkemesinin 30.3.2012 tarih ve

E:2011/1866, K:2012/818 sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması

istenilmektedir.

Savunmanın Özeti : Savunma verilmemiştir.

Danıştay Tetkik Hakimi : Hamza Seyrek

Düşüncesi : Kanuni temsilcisi olduğu şirketten tahsil edilemeyen

kamu alacağının davacıdan tahsili yolunda tesis edilen dava konusu ödeme

emrinde hukuka aykırılık bulunmadığından aksi yönde verilen mahkeme

kararının bozulması gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Onbeşinci Dairesi'nce gereği görüldü:

Dava, 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun uyarınca

davacının kanuni temsilcisi olduğu şirkete verilen idari para cezasının

tahsili amacıyla düzenlenen ödeme emrinin iptali istemiyle açılmıştır.

İstanbul 6. İdare Mahkemesince; Vergi Usul Kanunu'nun 10.

Maddesinde; tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler

gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mükellef veya vergi sorumlusu

olmaları halinde bunlara düşen ödevlerin kanuni temsilcileri, tüzel kişiliği

olmayan teşekkülleri idare edenler ve varsa bunların temsilcileri tarafından

yerine getirileceğinin, yukarıda yazılı olanların ve bu ödevleri yerine

getirmemeleri yüzünden mükelleflerin veya vergi sorumlularının varlığından tamamen veya kısmen alınamayan vergi ve buna bağlı

alacakların, kanuni ödevleri yerine getirmeyenlerden alınacağıının belirtildiği, davacının da 20.11.2000 tarihine kadar asıl borçlu şirkette yönetim kurulu üyesi olduğu, bu tarihte yapılan olağan genel kurul toplantısı sonucu davacının yönetim kurulu üyeliği görevine son verildiği, bu kararın 26.12.2000 tarihinde tescil edildiği ve 09.01.2001 tarihli Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde ilan edildiği, bu ilana göre davacının 21.11.2000 tarihinde yönetim kurulu üyeliğinin sona erdiği, 21.11.2000 tarihinden itibaren ise anılan şirkete danışman olarak atandığı ve 1. derecede imza yetkisinin verildiği görülmekle birlikte, anonim şirketin yönetim ve temsil organının yönetim kurulu olduğu, bazı özel durumlar hariç olmak üzere bu yetkinin yönetim kurulunun münhasır yetkisi olduğu, danışmanlık görevinin şirketi yönetim ve temsil yetkisi vermeyeceğinin açık olduğu, bu durumda, 21.11.2000 tarihinde kanuni temsilcilik görevi sona eren davacının bu tarihten sonraki dönemlere ait borçların ödenmesinden sorumlu tutulması mümkün olamayacağından, davacı adına düzenlenen ihbarname ile tahakkuk ettirilerek vadesinde ödenmeyen 2001/7 dönemine ait para cezasının tahsili amacıyla davacı adına düzenlenen ödeme emrinde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir. Davalı idare tarafından usul ve hukuka aykırı olduğundan

bahisle

anılan mahkeme kararının temyizden incelenerek bozulması istenilmektedir.

Dava konusu ödeme emrinin dayanağı, ... Radyo ve Tv Yayıncılığı A.Ş'ye ait ... isimli televizyon kanalında 1-27.8.2001 tarihli arasında

yayımlanan ... Temizlik Maddeleri Sanayi ve Ticaret A.Ş tarafından ithal

edilen ... isimli ürünle ilgili reklamların aldatıcı ve yanıltıcı olduğundan

bahisle 37.964,16-TL idari para cezası verilmesine ilişkin reklam kurulunun

14.5.2002 tarih ve 80 sayılı kararıdır.

Görüldüğü gibi ödeme emrinin dayanağı vergi ya da vergiye bağlı

bir alacak olmadığı için idare mahkemesince Vergi Usul Kanunu'nun 10.

maddesine dayanmak suretiyle hüküm kurmasında yasal isabet bulunmamaktadır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 1.

maddesinde, Devlete, vilayet hususi idarelerine ve belediyelere ait para

cezası alacakları ve bunların takip masrafları hakkında bu kanun

hükümlerinin tatbik olunacağı belirtilmiştir.

Dolayısıyla uyuşmazlığın çözümü için 6183 sayılı Kanun ile şirketin

anonim şirket olması nedeniyle işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte

bulunan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun anonim şirketlerle ilgili

hükümlerinin irdelenmesi gerekmektedir.

6183 sayılı Kanun'un, kanuni temsilcilerin sorumluluğu başlıklı

mükerrer 35. maddesinde, tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar

ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından
tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği
anlaşılan kamu alacaklarının, kanuni temsilcilerin ve tüzel kişiliği olmayan
teşekkülü idare edenlerin şahsi mal varlıklarından bu Kanun hükümlerine
göre tahsil edileceği, amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği
zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar
olmaları halinde bu şahısların, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulacağı kurala bağlanmıştır.
Buna göre, kamu alacağının öncelikle tüzel kişilerden tahsil edilmesi, tahsil olanağı bulunmadığı zaman da kanuni temsilcilerden tahsili
yoluna gidilmesi gerekmektedir.
0 halde davacının anonim şirketin kanuni temsilcisi olup olmadığının ortaya konulması zorunlu bulunmaktadır.
Dava konusu işlemin tesis edildiği tarihte yürürlükte bulunan 6762
sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 269. maddesinde, anonim şirketin,
sermayesi belirli ve paylara bölünmüş olan, borçlarından dolayı yalnız
malvarlığıyla sorumlu bulunan şirket olduğu, 277. maddesinde, bir anonim
şirketin kurulması için şirkette pay sahibi en az beş kurucunun
bulunmasının şart olduğu, 317. maddesinde, anonim şirketin yönetim
kurulu tarafından idare ve temsil edileceği, 319. maddesinde, yönetim
kurulunun en az bir üyesine şirketi temsil yetkisi verileceği, esas sözleşme
ile temsil yetkisinin ve idare işlerinin hepsinin veya

bazılarının yönetim

kurulu üyesi olan murahhaslara veya pay sahibi olmaları zorunlu

bulunmayan müdürlere bırakılabilmesi için genel kurula veya yönetim

kuruluna yetki verilebileceği, 321. maddesinde ise, temsile yetkili olanların

şirketin amaç ve konusuna dahil olan her nevi işleri ve hukuki işlemleri

şirket adına yapmak ve şirket unvanını kullanmak hakkını haiz oldukları

hükme bağlanmıştır.

Bu kanunu yürürlükten kaldıran 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda

da benzer hükümlere yer verilmiştir.

Belirtilen mevzuattan da anlaşılacağı üzere, anonim şirketin genel

olarak yönetim kurulu tarafından temsil ve idare edileceği ancak esas

sözleşmede yer almak şartıyla genel kurul veya yönetim kurulu tarafından

temsil ve idare yetkisinin tamamının ya da bir kısmının pay sahibi olmayan

üçüncü kişilere devredilebileceği açıktır.

Dosyanın incelenmesinden; anonim şirketin 21.11.2000 tarihli olağan genel kurulu kararı uyarınca davacının yönetim kurulu

üyeliğinin

sona erdiği ve şirkette danışman olarak görevlendirildiği, 21.11.2000 tarih

ve 41 no'lu yönetim kurulu kararına göre de yönetim kurulu başkanı ve

üyeleri gibi davacının 1. derece imza yetkilisi olduğu, anonim şirkete ait

imza sirkülerinin 4. maddesinde belirtilen konularda bir yönetim kurulu

üyesi ile 5. maddesinde belirtilen konularda ise 2. derece imza yetkilisi olan

bir kişi ile şirketi temsil ve idareye yetkili olduğu, bu hususların da

09.01.2001 tarih ve 5210 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesinde

yayımlandığı anlaşılmaktadır.

Dolayısıyla her ne kadar şirkette danışman olarak görevlendirilmiş

olsa da, yönetim kurulu yesi olmayan hatta şirkete ortak dahi olmayan

kişilerin de kanuni temsilci olarak atabilmesinin mümkün olması ve

davacının da 1. derece imza yetkisine sahip ve bazı konularda şirketi

temsile yetkili olması karşısında şirketin kanuni temsilcilerinden olduğu

tartışmasızdır.

Başka bir deyişle kanuni temsilci olan davacıdan, şirketten tahsil

olanağı bulunmayan kamu alacağının istenmesinde hukuka aykırılık

bulunmamaktadır.

Ancak kamu alacağının tahsil edilebilmesi için dayanağı tahakkuk

işlemine karşı dava açılıp aılmadığının, aıldıysa sonucuna göre karar

verilmesi gerekmektedir.

Bu durumda, idare mahkemesince dava konusu ödeme emrinin

dayanağı tahakkuk işlemine karşı dava açılıp açılmadığı, aıldıysa karar

verilip verilmediği ortaya konulduktan sonra karar verildiyse bu karar göz

nnde bulundurulmak suretiyle karar verilmesi gerekirken, aksi yönde

verilen kararda hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2577 sayılı Kanun'un 49. maddesine uygun bulunan davalı idarenin temyiz isteminin kabulüne, İstanbul 6.

İdare

Mahkemesinin 30.3.2012 tarih ve E:2011/1866 K:2012/818 sayılı kararının bozulmasına, dava dosyasının yeniden bir karar verilmek üzere anılan Mahkemeye gönderilmesine, 06.03.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.